

[Riktlinje Idrott och fysisk aktivitet]

Beslutad av:	Kommunfullmäktige, 2024-09-26 paragraf §164
Diarienummer:	KS-00155-2019
Dokumentansvarig:	Enhetschef kultur- och fritidsförvaltningen
Författare:	Eveline Vito, Utredare/handläggare, Kultur- och fritidsförvaltningen
Dokumenttyp:	Riktlinje
Dokument-ID:	RIKPOL- 14979
Version:	0.4
Berörd verksamhet:	Kultur och fritidsförvaltningen
Giltig från:	
Giltig till:	
Antal sidor:	6

1. Inledning

Svensk idrottspolitik ska ge förutsättningar för att alla ska kunna delta i någon form av idrott eller fysisk aktivitet. Det ska vara möjligt att ta del av ett utbud av miljöer som präglas av mångfald och hög kvalitet, oavsett i vilken del av landet eller del av kommunen man bor i. Det är idrottspolitikens uppgift att arbeta för och bidra till att det finns ekonomiska och andra förutsättningar för att utöva rörelse och motion.

Samhällets nytta av idrott och dess effekter kan bland annat ses i lägre sjuktal, friskare medborgare och lägre sjukvårdskostnader. Några av idrottens viktigaste syften är att uppmuntra till fysisk aktivitet, förbättra motoriska färdigheter för hälsa och prestation samt stimulera till hälsosam psykosocial utveckling.

Många av de sjukdomstillstånd som påverkas av bristfällig fysisk aktivitet och en stillasittande livsstil kommer senare i livet. Idrott i unga år kan därför vara av stor betydelse för hälsan, om det leder till fortsatt idrottande eller högre grad av fysisk aktivitet som vuxen. Positiva upplevelser av idrott under ungdomsåren ökar sannolikheten att man är regelbundet fysiskt aktiv som vuxen, och fortsätter att vara aktiv hela livet.

För att Östersunds kommun ska vara en attraktiv och aktiv kommun som många vill besöka men framför allt bo och leva i, är miljön för fysisk aktivitet och ett bra utbud av idrottsaktiviteter en viktig resurs. Östersunds kommun är regionens folktätaste kommun med nära hälften av regionens invånare, och har som enda stad i närområdet en betydande roll för utvecklingen av idrotten samt den fysiska aktiviteten i regionen.

Östersunds kommun ser barn och unga som basen i idrottsrörelsen och vill vara med och bidra till livslångt idrottande, samt se en mer hållbar idrottsrörelse där alla får plats. Östersunds kommun ser att det ska vara naturligt att idrotta i en förening hela livet oavsett ambition, ålder eller andra förutsättningar. Östersunds kommun ser även att det är lika mycket värt att idrotta enbart för att det är roligt och för att må bra, som att satsa och nå den yppersta eliten.

Elitidrotten har flera positiva effekter genom att utgöra förebilder, öka intresset för lokal, nationell och internationell idrott, stärka den lokala identiteten samt öka den ekonomiska omsättningen inom olika branschnärings. Den mediala bevakningen, idrottsturismen och evenemangsnärings ger betydande bidrag till samhällsekonomin. Därför finns ett bredare samhällsintresse i att elitidrotten får goda förutsättningar att utvecklas. Viktigt är att även ta hänsyn till att Östersunds kommun har flera elitidrottare bosatta i kommunen och är en aktiv aktör inom evenemangsområdet.

Målsättningen för Östersunds kommun är att skapa förutsättningar för livslång fysisk aktivitet som i sin tur bidrar till ökad fysisk och psykisk hälsa. Genom att skapa förutsättningar och tillgänglighet för alla, oavsett individuella förutsättningar och förmågor, bidrar Östersunds kommun till en aktiv och stimulerande fritid för alla. I Östersunds kommun ska skillnader i kön, ålder, funktionalitet,

socioekonomiska faktorer och bostadsort inte inverka på möjligheterna till en fysiskt aktiv fritid.

Den här riktlinjen anger den långsiktiga inriktningen för idrott och fysisk aktivitet i Östersunds kommun. Riktlinjen kommer att vara vägledande inom politiska beslut, sträcka sig över flera mandatperioder samt ersätta det befintliga idrottspolitiska programmet från 2002.

2. Syfte

Riktlinjens huvudsakliga syfte är att ange Östersunds kommuns ställningstaganden och ambitionsnivåer för idrott och fysisk aktivitet.

3. Avgränsningar

Riktlinjen avgränsas till kommunens verksamheter, anläggningar och ytor inom området för idrott och fysisk aktivitet.

Det finns flera områden som exempelvis folkhälsa, jämställdhet, ojämlikhet, kultur och evenemang som berör området för idrott och fysisk aktivitet och som behandlas i egna riktlinjer och policy. Dessa är: riktlinje för jämställdhet, riktlinje för god hälsa och välbefinnande, riktlinje för minskad ojämlikhet, riktlinje för kultur samt evenemangpolicy. Det kommer även tas fram styrdokument som behandlar aspekter kopplat till hållbara städer och ekosystem, som kommer ha beröringspunkter inom området för idrott och fysisk aktivitet.

3.1. Hur ska riktlinjen användas?

Riktlinjer är normerade styrdokument som ska ligga till grund för och beaktas när aktiverande styrdokument tas fram. Riktlinjen för idrott och fysisk aktivitet utgår från ett processperspektiv och kopplas mot processgrupperna Allmän fritidsverksamhet samt Drift av sport- och fritidsanläggningar. Den ska beaktas i framtagande av andra politiska styrdokument i kommunen.

4. Ställningstaganden

4.1. Östersunds kommun prioriterar barn och ungdomars möjligheter att idrotta och utöva fysisk aktivitet.

Goda rörelse- och levnadsvanor grundläggs tidigt i livet och skapar en långsiktig hållbarhet för hälsa och hälsosam psykosocial utveckling. Östersunds kommun

anser att det är viktigt att ge alla barn, oavsett kön, funktionsvariation, etnicitet, ursprung, religion eller socioekonomisk bakgrund, lika förutsättningar att vara fysiskt aktiva och uppleva rörelseglädje. För detta skapar kommunen goda förutsättningar och stödjer föreningslivet i kommunen och framför allt föreningar som bedriver verksamhet för barn och ungdomar.

Östersunds kommun prioriterar utifrån detta barn och ungdomars (7–20 år) möjligheter till idrott och fysisk aktivitet både vad gäller anläggningar och ytor, men även vad gäller bidrag och prissättning.

4.2. Östersunds kommun skapar förutsättningar för livslångt idrottande på alla nivåer.

Östersunds kommun prioriterar en idrottsrörelse där alla får plats att idrotta utifrån sina villkor oavsett ambition, ålder, kön, prestationsnivå eller andra förutsättningar. Östersunds kommun ser barn och unga som basen i idrottsrörelsen där vi lägger en god grund för livslångt idrottande. Många barn och unga idrottar för att de tycker att det är kul och mår bra av det, andra för att de vill prestera och nå eliten. I detta har elitidrotten flera positiva effekter genom att utgöra förebilder samt öka intresset för lokal, nationell och internationell idrott. Har man en gång varit aktiv i en eller flera föreningar så finns det mycket större chanser till att man fortfarande värdesätter fysisk aktivitet och så småningom söker sig tillbaka till någon form av rörelseglädje. Med stigande ålder blir behovet att vara fysiskt aktiv hela livet allt viktigare. För äldre människor är motion och rörelse inte bara en källa till fysisk och mental hälsa utan också en nödvändighet för att leva ett självständigt vardagsliv. Ett ökat fokus på rörelseglädje främjar livslång rörelse och gör det lättare att vara aktiv hela livet.

Östersunds kommun prioriterar utifrån detta en utveckling av kommunens idrottsanläggningar och aktivitetsytor på ett långsiktigt och hållbart sätt, så att all form av rörelseglädje, breddidrott och elitidrott får plats. Kommunen arbetar aktivt för att samordna och möjliggöra för alla nivåer av idrotter, där barn- och ungdomsidrott, breddidrott, elit och evenemang ska kunna ske parallellt. Bland annat genom att minimera undanträngningseffekten för barn- och ungdomsidrott i samband med elitidrott och evenemang.

4.3. Östersunds kommun prioriterar ökad tillgänglighet i anläggningarna.

Tillgänglighet i anläggningar är en viktig fråga som handlar både om tillgänglighetsanpassningar i anläggningarna samt om anpassningar av tider och nyttjandegrad.

Östersunds kommun prioriterar att ytor och anläggningar är fysiskt tillgängliga och inkluderande för alla, så att trösklarna för att vara fysiskt aktiv är så låga som möjligt. Östersunds kommun ökar även tillgängligheten i form av fler tider, ytor och möjlighet till nyttjande av befintliga anläggningar för samtliga medborgare.

Kommunen har en tydlig och tillgänglighetsanpassad information kring vilka idrotts- och rörelseytor som finns och vad som är tillgängligt och för vilka målgrupper.

För att tillgodose att alla ska få möjlighet till idrott och rörelse så måste utvecklingen av anläggningar och spontanaktivitetsytor följa den ökande befolkningen och framväxten av nya bostadsområden. För att uppnå ett maximalt nyttjande av de lokaler som etableras inom kommunen ska fullstora idrottshallar vara norm vid nybyggnationer och ombyggnationer. Undantag till detta är där ansvarig nämnd har andra behov som måste prioriteras före vilket ger möjlighet att göra avsteg från normen om det finns skäl som bedöms väga tyngre.

Genom medvetna val och kostnadseffektiva, flerfunktionella och tillgängliga lösningar utvecklar kommunen idrottsanläggningar och aktivitetsytor på ett långsiktigt och hållbart vis. Genom att även kombinera anläggningarna med sociala och kulturella ytor öppnar kommunen upp för fler spontana rörelsemöjligheter vilket möjliggör att alla kan ta del av utbudet. Anläggningarna i Östersunds kommun ska vara en mötesplats med fokus på kreativitet, rörelseglädje och gemenskap som skapar en känsla av sammanhang oavsett intresse.

4.4. Östersunds kommun ser goda möjligheter till fysisk aktivitet som en viktig resurs och drivkraft för människor att vilja bo i hela kommunen.

Östersunds kommun har vacker natur som är attraktiv för många. Närheten och tillgången till platser och sammanhang för fysisk aktivitet är avgörande för hur fysiskt aktiv en person är. Det är därför viktigt att i all samhällsplanering och förvaltning säkerställa ett bra utbud av idrottsanläggningar, spontanaktivitetsytor samt möjligheter till rekreation och friluftsliv i hela kommunen. Det behöver finnas goda förutsättningar för fysisk aktivitet i våra olika stadsdelar, tätorter och på landsbygden.

Östersunds kommun stödjer utifrån detta föreningar som driver egna idrottsanläggningar utanför tätorterna, så att det säkerställs att det finns tillgång till ett bra utbud i närområdet oavsett var i kommunen man bor. Detta för att tillgängliggöra och inspirera till rörelse för fler.

Östersunds kommun arbetar aktivt för att utveckla friluftslivet i hela kommunen, där såväl anlagda friluftsplatser och friluftsområden som orörda gröna ytor skapar möjligheter för ett aktivt och ett berikande friluftsliv. Det stadsnära friluftslivet ses

som en viktig tillgång för Östersunds kommun både för bidragande till livskvalitet för befintliga medborgare och som attraktionskraft för potentiella inflyttare.

5. Relaterade dokument

Bakgrundsrapport, Riktlinje för idrott och fysisk aktivitet

Översiktsplan 2040

Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt 2020–2026

Folkhälsostrategi 2019–2023

Riktlinjer gällande god hälsa och välbefinnande

Riktlinje för jämställdhet

Riktlinje för kultur

Riktlinje för minskad ojämlikhet

Riktlinje för nationella minoriteter

Riktlinje för klimatanpassning samt klimatprogram

Strategi för en Åldrandevänlig kommun (utskickad på remiss)

Ett Östersund för alla – en strategi för ett inkluderande samhälle genom

Design för alla.

Principbeslut om fullstora skolidrottshallar i Östersunds kommun

Strategi för friluftsliv (under bearbetning 2024)